

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715216816
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6715216816.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu: R. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., A. X. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou UHAL s. r. o. so sídlom vo Zvolene, Štefana Moyzesa č. 9877/43, IČO: 47 236 655, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, za ktorú koná na základe poverenia JUDr. Jozef Gajdoš, prokurátor Okresnej prokuratúry vo Zvolene, Trhová 7, Zvolen, o náhradu škody vo výške 1.445,63 EUR s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 11C/440/2015 - 220 zo dňa 26. 04. 2018 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo/191/2020-356 zo dňa 22. 02. 2022, takto

rozhodol:

I. Pripúšťa späťvzatie žaloby čo do sumy 110,64 EUR, v tejto časti rozsudok okresného súdu zrušuje a konanie zastavuje.

II. V zostávajúcej časti čo do sumy 1.334,99 EUR s príslušenstvom rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

III. Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania mení tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 86 %.

IV. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania a dovolacieho konania v rozsahu 86 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.445,63 EUR s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 13. 08. 2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2.1. Žalovaná suma pozostávala z trov obhajoby, t. j. hotových výdavkov, náhrad a z odmeny za zastupovanie určené tarifnou odmenou advokáta, ktoré žalobca uhradil advokátovi za obhajobu v trestnom konaní, ktoré bolo proti žalobcovi vedené na základe uznesenia Okresného riaditeľstva PZ SR vo Zvolene ČVS: ORP-2091/Zv-Zv-2011 zo dňa 16. 11. 2011 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý žalobcovi v prípade uznania viny hrozil trest odňatia slobody až na tri roky. Podľa žalobcu nebol na podanie obžaloby dôvod, prokurátor mal zastaviť trestné stíhanie, čím mohol zamedziť ďalším dôsledkom nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia. Okresný súd vo Zvolene rozsudkom č. k. 1T/187/2012-126 z 02. 04. 2014 žalobcu spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný. Proti oslobodzujúcemu rozsudku podal prokurátor odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici

uznesením 3To/96/2014 zo dňa 17. 09. 2014 zamietol ako nedôvodné a oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť 17. 09. 2014.

2.2. Žalovaná zdôraznila, že žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, t. j. nepodal riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu, o ktorého nezákonnosť opiera uplatňovaný nárok. Tým nebola splnená kumulatívna podmienka podľa § 4 ods. 1 písm. b) bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z. Nie je možné žalobcovu procesnú aktivitu v trestnom konaní nahrádzať úvahami o bezvýslednosti sťažnosti z hľadiska ďalšieho priebehu trestného konania. Z rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že využitie riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o vznesení obvinenia je podmienkou priznania náhrady škody. Spochybnila tiež uplatnené trovy advokáta v trestnom konaní.

3.1. Okresný súd zistil, že Okresné riaditeľstvo PZ vo Zvolene uznesením ČVS: ORP-2091/Zv-Zv-2011 zo dňa 16. 11. 2011 začalo trestné stíhanie proti žalobcovi ako obvinenému z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol odôvodnený záver, že obvinený dňa 18. 10. 2011 v čase okolo 15,00 hod. v budove Okresného súdu Zvolen na prvom poschodí pred pojednávacou miestnosťou č. 7 vulgárne nadával a vyhrážal sa R. T., nar. XX. XX. XXXX, pričom jeho správanie u R. T. vzbudilo dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky naplní a z obavy o svoj život a zdravie vec oznámil na políciu.

3.2. Žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o začatí trestného stíhanie a vznesení obvinenia a Okresná prokuratúra Zvolen podala dňa 08. 10. 2012 pod sp. zn. 3 Pv 682/11 obžalobu pre prečin nebezpečného vyhrážania. Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 1T/187/2012-126 z 02. 04. 2014 žalobcu spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen sp. zn. 3 Pv 682/11 zo dňa 08. 10. 2012 oslobodil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17. 09. 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici 3 To 96/2014 zo dňa 17. 09. 2014.

4.1. Okresný súd žalobe v celom rozsahu vyhovel potom, čo uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 16Co/305/2017-186 zo dňa 16. 01. 2018 bol zrušený predchádzajúci rozsudok č. k. 11C/440/2015-129 z 13. 04. 2017. Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí uviedol, že okresný súd založil rozhodnutie, ktorým žalobu zamietol, na zužujúcom výklade § 6 ods. 2, ktorý nezodpovedá účelu právnej úpravy podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., lebo zodpovednosť štátu za škodu je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie.

4.2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup svojich orgánov, ak dotknutá osoba preukáže, že rozhodnutiami, ktoré vydali príslušné orgány štátu v trestnom konaní, bolo zasiahnuté do jej základných práv a že jej tým vznikla škoda. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. Súdna prax dospela k záveru, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhanie, sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhanie je neskorší výsledok trestného konania (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 183/2009, 4 M Cdo 15/2009).

4.3. Vzhľadom na objektívnu zodpovednosť a princíp materiálneho právneho štátu patrí nárok na náhradu škody aj obvinenému, ktorý nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Nie je možné posudzovanie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. vykladať tým spôsobom, že ich preukázanie je podmienkou priznania nároku a že dôkazné bremeno od začiatku zaťažuje poškodeného žalobcu. Pri posúdení nároku je rozhodujúci výsledok trestného konania. Priznanie nároku nie je podmienené existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa, ale naopak pre nepriznanie náhrady škody musia byť dané dôvody osobitného zreteľa. Nachádzanie dôvodov pre nepriznanie náhrady preto v zásade zaťažuje žalovanú stranu. Z uvedeného vyplýva, že nepodaním opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia nezaniklo právo domáhať sa náhrady škody, pokiaľ škoda preukázateľne vznikla. Pre nepriznanie náhrady škody musia byť dané dôvody osobitného zreteľa. Také dôvody okresný súd nezistil a nevyplývali ani zo spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/187/2012.

5.1. Uplatnená náhrada škody zodpovedala trovám obhajoby, na ktoré má advokát v trestnom konaní právo. Išlo o účelne vynaložené trovy obhajoby, ktoré žalobca skutočne uhradil. Uplatnené trovy za úkony obhajoby boli fakturované v sume 427,25 EUR a ďalej boli fakturované úkony obhajoby, náhrady a hotové výdavky v sume 1.018,38 EUR. Žalobca preukázal výpisom z účtu, že právnenému zástupcovi zaplatil dňa 04. 01. 2013 sumu 427,25 EUR a dňa 24. 11. 2014 sumu 1.018,38 EUR.

5.2. Okresný súd priznal žalobcovi 5,05 % úrok z omeškania z prisúdenej sumy od 13. 08. 2015 z dôvodu, že lehota na vybavenie jeho žiadosti zo dňa 11. 02. 2015, ktorou pred podaním žaloby požiadal o prerokovanie nároku na náhradu škody príslušnému orgánu, uplynula 12. 08. 2015.

6. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 6 ods. 1 - 4, § 15, § 16, § 17 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení zák. č. 412/2012 Z. z.. Žalobca bol v konaní úspešný a podľa § 255 ods. 1 CSP mu priznal náhradu trov v rozsahu 100 %.

7.1. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, ktorá namietala nesprávne skutkové zistenia a právne posúdenie. Žalovaná spochybňovala pasívnu legitímáciu Generálnej prokuratúry ako orgánu zastupujúceho Slovenskú republiku v spojení so skutočnosťou, že žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Tým nebola splnená kumulatívna a obligatórna podmienka § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 Z. z. vyjadrená slovami „ak prokurátor zamietol sťažnosť a podal obžalobu“. Stanovisko žalovanej zodpovedá aj ustálenej judikatúre. Okresnému súdu vytýkala, že v poradí druhým rozhodnutím žalobe vyhovel z dôvodu viazanosti právnym názorom súdu vyššej inštancie, pričom odvolací súd v tejto veci urobil výklad ustanovenia § 6 ods. 2 zák. 514/2003 Z. z., v rozpore s účelom právnej normy, ktorý je absurdný a extenzívny. Zákonodarcu stanovil určitý druh prevenčnej povinnosti, ktorú preniesol na poškodeného, vychádzajúc zo zásady právo patrí bdelym, aby vlastným aktívnym konaním zabránil škode alebo redukoval jej rozsah tým, že nezákonné rozhodnutie bude na podklade opravného prostriedku podrobené prieskumu iného orgánu verejnej moci.

7.2. So zreteľom na judikatúru, ktorá umožnila žalobcovi nárok na náhradu škody vôbec uplatniť, sú prípady výslovného zrušenia nezákonného rozhodnutia a oslobodenia spod obžaloby postavené na roveň. Nemožno nájsť žiadny rozumný, akceptovateľný dôvod, pre ktorý by nebolo potrebné vyžadovať splnenie predpokladu, spočívajúceho vo využití opravného prostriedku. Iný výklad by mal za následok neoprávnené zvýhodnenie postavenia poškodeného, ktorého nárok je odvodzovaný od fikcie zrušenia sporného rozhodnutia oproti postaveniu poškodeného, ktorého škoda bola spôsobená rozhodnutím, zrušeným výrokom nadriadeného orgánu. Je neprijateľné vytvoriť interpretáciu normy v rozpore s jej výslovným znením. Univerzálne pravidlo sa týka určitej skupiny prípadov bez ohľadu na individuálne skutkové okolnosti, na základe kritérií, týkajúcich sa nielen tejto skupiny, avšak potenciálne aj inej skupiny adresátov danej normy. Tvrdenie žalobcu, že nie je viazaný doslovným znením zákona a môže využiť výklad teleologický, systematický či historický, smeruje contra legem. Odchýlenie sa pri interpretácii právnej normy nemožno stotožňovať s popretím zákonného ustanovenia, k čomu dospel okresný súd v nadväznosti na právny názor krajského súdu.

7.3. Žalobca nepreukázal okolnosti osobitného zreteľa, pre ktoré by nemalo byť vyžadované splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok. Samotné oslobodenie spod obžaloby nevedie paušálne k vysloveniu nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia. Je logické, že prípad hodný osobitného zreteľa mal existovať na strane žalobcu a potrebné skutočnosti mal preukázať žalobca. Výklad § 6 ods. 2 zák. 514/2003 Z. z. z opaku, ako urobil krajský súd, že nie žalobca má preukazovať prípad hodný osobitného zreteľa pre nesplnenie podmienky - podania riadneho opravného prostriedku, ale žalovaný má preukazovať dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemožno priznať žalobcovi uplatnený nárok, je popieraním zákonného ustanovenia a prenášaním dôkaznej povinnosti žalobcu na žalovaného.

7.4. Žalovaná ďalej namietala účelnosť uplatnených trov trestného konania. Za sporné z hľadiska vyčíslenia odmeny považovala aj úkony označené ako rokovanie s klientom 07. 11. 2013, pojednávanie 07. 11. 2013 a vyjadrenie k odvolaniu 08.08.2014. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobu zamietnuť.

7.5. V replike na vyjadrenie žalobcu uviedla, že hoci žalobca za nezákonné rozhodnutie označil uznesenie o vznesení obvinenia, odvolací súd v posudzovanej veci považoval za rozhodujúce, že prokurátor podal obžalobu, čím mal zachovať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia a tak aj vysloviť nezákonnosť postupu prokurátora, ktorá ale nebola nijakým spôsobom konštatovaná.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalovanou prezentovaný formalistický prístup výkladu zákona č. 514/2003 Z. z. opomína účel právnej normy, ktorým je umožniť poškodenému nahradiť škodu, ktorá mu vznikla bez jeho zavinenia. Odvolací súd v rozhodnutí, ktorým zrušil predošlé rozhodnutie okresného súdu zdôraznil, že rozhodujúcim pre priznanie nároku je výsledok trestného konania a preto nárok na náhradu škody patrí aj obvinenému, ktorý nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Okresný súd sa vysporiadal s pasívnou legitímáciou žalovanej, pre posúdenie ktorej je rozhodujúce to, že prokurátor podal na súde obžalobu, spod ktorej bol žalobca oslobodený. Úvahy

žalovanej, prečo osoba, ktorá sa cíti nevinná, nepodala riadny opravný prostriedok proti uzneseniu sú neprijateľné, lebo uznesenie o vznesení obvinenia nemá charakter právoplatného a vykonateľného odsudzujúceho rozhodnutia, neruší prezumpciu neviny, trestné stíhanie týmto len začína a netreba z neho vyvodzovať iné účinky.

9.1. Krajský súd Banskej Bystrici prejednal odvolanie žalovanej na pojednávaní, na ktorom zopakoval dokazovanie a rozsudkom č. k. 16Co/231/2018-281 zo dňa 12. 12. 2019 rozsudok okresného súdu čo do sumy 594,78 EUR s príslušenstvom potvrdil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Uvedeným rozsudkom, v znení opravného uznesenia č. k. 16Co/231/2018-295 zo dňa 08. 04. 2020 zmenil tiež rozhodnutie okresného súdu o trovách konania tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 17,72 %.

9.2. Odvolací súd zamietnutie časti žalovanej sumy odôvodnil v odsekoch 26., 28. Žalobca nepodal riadny opravný prostriedok proti uzneseniu o vznesení obvinenia, čo má význam pri posúdení hmotnoprávných podmienok nároku, ktorými je aj preukázanie príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Účastník konania v postavení obvineného spravidla nemôže preukázať príčinnú súvislosť medzi škodou, ktorá pozostáva z trov obhajoby v prípravnom konaní a nezákonným rozhodnutím, ktoré prokurátor nemal možnosť posúdiť vzhľadom na nepodanie riadneho opravného prostriedku. Nepodanie sťažnosti nie je teda liberalizačný dôvod na strane žalovanej, ale nepreukázanie príčinnej súvislosti, ktorá dôkazná povinnosť zaťažuje žalobcu.

10.1. Z dôvodu dovolania, ktoré podal proti rozhodnutiu odvolacieho súdu žalobca, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 9Cdo/191/2020-356 zo dňa 22. 02. 2022 tak, že zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. 12. 2019 sp. zn. 16Co/231/2018 v spojení s opravným uznesením z 08. 04. 2020 a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

10.2. Dovolací súd mal za to, že keď na jednej strane ustálil odvolací súd bez obmedzení zodpovednosť žalovanej za škodu, o to na strane druhej je nepreskúmateľnejší jeho záver o nepriznaní uplatnených trov, ako časti nároku, resp. nedostatočné odôvodnenie úkonov, vyplývajúcich z vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej na pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), na ktorom zopakoval dokazovanie a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387, ods. 1, 2 CSP potvrdil. Súčasne prihliadol na čiastočné späťvzatie žaloby čo do sumy 110,64 EUR, rozsudok okresného súdu v tejto časti zrušil a konanie zastavil podľa § 370 ods. 1 - 3 CSP.

12. Žalovaná na pojednávaní zopakovala hlavné dôvody, pre ktoré navrhla žalobu zamietnuť. Prvým dôvodom je nepodanie sťažnosti proti obvineniu zo strany žalobcu, čo je podmienka stanovená v § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a nadväzujúca judikatúra, najmä rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/150/2018, ktoré zdôrazňuje, že takáto sťažnosť pre úspešné uplatnenie nároku musí byť podaná. Druhým dôvodom je to, že prokuratúra síce podala obžalobu, ale to sa nepovažuje za rozhodnutie posudzované z hľadiska právneho uplatnenia nároku. Napriek tomu, že uvedené spochybňuje pasívnu legitímáciu prokuratúry, mala by niesť zodpovednosť za uplatnenú škodu.

13.1. Právny zástupca žalobcu k neuplatneniu riadneho opravného prostriedku proti vzneseniu obvinenia uviedol, že prípravné konanie s výsledkom trestného konania tvorí jeden celok a žalovaný nárok sa nemôže deliť. Príčinná súvislosť medzi uplatnenou škodou a vznesením obvinenia je daná, prokurátor je dominus litis prípravného konania.

13.2. Právny zástupca žalobcu upravil výšku uplatnenej škody pokiaľ ide o nároky uplatnené za úkony 07. 11. 2013 a to porada s klientom a pojednávanie, ktoré sa nekonalo. Oproti pôvodnej faktúre vystavenej na sumu 1.018,38 EUR zmenil uplatnenú sumu na sumu 907,74 EUR. Druhá fakturovaná časť trov zostáva uplatnená v sume 427,25 EUR. Žalobca uplatňuje trovy obhajoby ako škodu vo výške 1.334,99 EUR. V prevyšujúcej časti, pokiaľ pôvodne žaloval 1.445,63 EUR, zoberal čiastočne žalobu späť.

14.1. V posudzovanej veci žalobca uplatnil náhradu škody, ktorá mu vznikla ako trovy obhajoby v trestnom konaní, v ktorom bol s pod obžaloby oslobodený, hoci riadny opravný prostriedok proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal, čo výslovne uviedol do zápisnice, spísanej vyšetrovateľom. Žalobca splnenie podmienok pre priznanie náhrady škody preukazoval rozhodnutím o vznesení obvinenia, na základe ktorého podal prokurátor obžalobu a v tej súvislosti vo vyjadrení k odvolaniu

zdôraznil, že uznesenie o vznesení obvinenia nemá charakter právoplatného a vykonateľného odsudzujúceho rozhodnutia. Podmienku existencie nezákonného rozhodnutia (o vznesení obvinenia) preukazoval tým, že bol spod obžaloby oslobodený.

14.2. Žalobca si zvolil obhajcu v čase, keď už nemal možnosť podať sťažnosť proti vzneseniu obvinenia.

15.1. Žalovaná tvrdila, že neboli splnené podmienky ustanovené zákonom a aktívnu legitimáciu žalobcu spochybnila s poukazom na § 6 ods. 1, ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorý stanovuje, že právo na náhradu škody možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Svoju pasívnu legitimáciu žalovaná spochybňovala na základe § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 Z. z., ktorý stanovuje, že vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, koná v mene štátu ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru a prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu.

15.2. Otázku pasívnej legitimácie žalovanej nepovažoval odvolací súd za spornú vzhľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 9Cdo/191/2020-356 zo dňa 22. 02. 2022, ktorý v tejto veci posudzoval a rozhodol o dovolaní žalobcu tak, že dovolaniu žalobcu vyhovel. Žalovaná strana dovolanie nepodala.

16.1. Podľa Čl. 16 ods. 3 Základné princípy Civilného sporového poriadku, v konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila.

16.2. Podľa Čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, ktorá bola vyhlásená ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

16.3. Podľa § 3 ods. 1, písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

16.4. Podľa § 3 ods. 2 zákona, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

16.5. Podľa § 5 ods. 1 zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

16.6. Podľa § 6 ods. 2 zákona, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

16.7. Podľa § 18 ods. 1 zákona, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie...

16.8. Podľa § 18 ods. 3 zákona, súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta.

17.1. Odvolanie žalovanej nebolo dôvodné. Titulom pre uplatnenie škody proti štátu je nezákonné rozhodnutie. V posudzovanej veci je nezákonným rozhodnutím uznesenie o vznesení obvinenia. Nezákonnosť rozhodnutia okresný súd vyvodil z toho, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok tak, ako bol uvedený v obžalobe. Uvedený záver sa nepochybne vzťahuje aj na rozhodnutie o vznesení obvinenia, ktoré prevzal prokurátor tým, že podal obžalobu. Podľa pravidiel trestného konania sa súd nezaobera rozhodnutím vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, ale obžalobou prokurátora. Otázka, ktorý orgán koná za štát v zmysle § 4 ods. 1 písm. a), b) zákona je vyriešená v závislosti od toho, v ktorom štádiu trestného konania bola nezákonnosť rozhodnutia vydaného v trestnom konaní zistená. Zákon nerobí objektívnu zodpovednosť závislou na tom či prokurátor rozhodoval alebo nerozhodoval o sťažnosti obvineného, ale na tom, že na žalobcu bola podaná obžaloba.

17.2. Ak nezákonnosť rozhodnutia zistí súd, potom je zodpovedným orgánom Generálna prokuratúra, pokiaľ mal prokurátor možnosť nezákonné rozhodnutie zrušiť. Ak nezákonné rozhodnutie zrušil prokurátor, potom je zodpovedným orgánom ministerstvo vnútra za vyšetrovateľa, ktorý rozhodol o vznesení obvinenia. Iba podaním obžaloby sa naplnila podmienka vylučujúca ministerstvo vnútra, vyvodzovaná výkladom § 4 ods. 1 písm. b) zákona „...prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa a podal obžalobu...“. Žalovaná podaním obžaloby prebrala materiálnu zodpovednosť za existenciu nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa.

17.3. Výklad právnej úpravy musí riešiť kolíziu postavenia prokuratúry ako orgánu štátu, ktorý zastupuje štát v trestnom konaní a ako orgánu štátu, ktorý má následne v konaní o náhradu škody niesť zodpovednosť za škodu spôsobenú podaním obžaloby.

18.1. Právna úprava vylučuje možnosť zbavenia sa zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci nezákonným rozhodnutím, ak sú splnené podmienky stanovené zákonom. Podmienky existencie účastníka konania, nezákonného rozhodnutia a riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov (§ 5 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2 zákona) majú základ v procesnom práve, ktorým je v posudzovanej veci Trestný poriadok. Zároveň je potrebné posúdiť podmienky stanovené zákonom pre strany sporu, ktoré majú základ v hmotnom práve a procesnom práve.

18.2. Kým od splnenie hmotnoprávnej podmienky závisí výsledok konania o náhradu škody vždy, pri procesných podmienkach treba posúdiť či a ako sú s hmotnoprávnymi dôsledkami spojené.

19.1. Dôsledkom nepreukázania procesnej podmienky (využitie opravného prostriedku) by bolo vylúčenie nároku, aj keby škoda vznikla, čo je však v rozpore s § 3 ods. 2 zákona lebo zodpovednosť sa štát nemôže zbaviť. Objektívnej zodpovednosti za škodu sa štát môže zbaviť len ak škoda nevznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, resp. ak dotknutá osoba škodu nepreukáže, čo je hmotnoprávna podmienka. Argumentácia straty nároku neuplatnením opravného prostriedku zamieňa príčinu a následok, lebo príčinou vzniku škody je nezákonné rozhodnutie. Škoda nie je následkom neuplatnenia procesného prostriedku, ktorý mal poškodený k dispozícii.

19.2. V zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie je premietnutá zásada, že trestnú zodpovednosť musí dokázať štát bez ohľadu na to, či dotknutá osoba vykonáva svoje procesné práva. Ak sa trestnoprávna zodpovednosť osobe nepreukáže, potom musí nasledovať zodpovednosť štátu za predpokladu, že dotknutá osoba, ktorej škoda rozhodnutím orgánu verejnej moci vznikla, nárok preukáže.

19.3. Pokiaľ ide o námietku nepodania riadneho opravného prostriedku proti vzneseniu obvinenia, odvolací súd už v predošlom rozhodnutí uviedol, že dôsledky vyplývajúce zo záväzkov štátu za nezákonné rozhodnutie nemajú rovnakú váhu, ako dôsledky vyplývajúce z toho, že dotknutá osoba, ktorej vznikla škoda rozhodnutím orgánu verejnej moci, nepodala riadny opravný prostriedok. Nevyužitie riadneho opravného prostriedku nemôže byť dôvodom na vylúčenie záväzkov štátu, ktoré vyplývajú z § 3 ods. 2 zákona. Obvinený sa v zmysle Čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) a § 2 ods. 4 základných zásad Trestného poriadku, pokladá za nevinného, kým sa právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu nevyšloví jeho vina.

20.1. Nebolo sporné, že v posudzovanej veci je nezákonné rozhodnutie uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a nie obžaloba, spod ktorej bol žalobca oslobodený. Zákon ani rozhodnutia všeobecných súdov nepovažujú rozhodnutie prokurátora o podaní obžaloby za samostatné (vlastné) nezákonné rozhodnutie podľa zákona 514/2003 Z. z. Proti obžalobe nemá účastník trestného konania (obvinený) žiadny opravný prostriedok, ktorého použitie predpokladá § 6 ods. 2 zákona. Záver o tom, že ako nezákonné sa posudzuje rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia plynie z toho, že trestné konanie začína vyšetrovateľ policajného zboru vydaním rozhodnutia o vznesení obvinenia a podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku, obžalobu môže prokurátor podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie a súd posudzuje len skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba. Inými slovami, len od prokurátora závisí, či rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia pôjde pred súd alebo nie. Prokurátor podaním obžaloby prebral zodpovednosť bez ohľadu na to, či mohol nezákonnosť rozhodnutia posúdiť už predtým, na základe sťažnosti proti rozhodnutiu o vznesení obvinenia.

20.2. V predošlom rozhodnutí odvolací súd konštatoval dôkaznú situáciu pri vznesení obvinenia a v čase podania obžaloby. Poškodený a svedok prišli do budovy okresného súdu na pojednávanie v inej trestnej veci vedenej proti žalobcovi, s ktorým mal poškodený konfliktný vzťah. Skutok, z ktorého bol žalobca obžalovaný sa mal stať na verejnosti prístupnom mieste, pred pojednávacou miestnosťou v budove okresného súdu. Obžaloba skutkové tvrdenia o trestnoprávnej zodpovednosti nepreukazovala žiadnym nestranným dôkazom alebo záznamom a bola postavená na protichodných tvrdeniach fyzických osôb, ktoré sa v budove súdu nestretli náhodne.

21.1. Žalobca bol spod obžaloby oslobodený. Preukázal, že mu nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia vznikla škoda, ktorú predstavujú trovy obhajoby. K prvému úkonu došlo prevzatím obhajoby dňa 04. 01. 2012. Žalobca nemal obhajcu v čase, keď mohol podať proti nezákonnému rozhodnutiu o vznesení obvinenia riadny opravný prostriedok.

21.2. Z uvedeného vyplýva, že nepodaním opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia nezaniklo právo domáhať sa náhrady škody pozostávajúcej z trov obhajoby, pretože žalovaná podaním obžaloby prebrala materiálny (skutkový) obsah nezákonného rozhodnutia. Zodpovednosť prokuratúry nastupuje podaním obžaloby, lebo týmto momentom prokurátor prevzal objektívnu zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie.

21.3. Obžalobu prokurátor podal, preto nemožno vyvodiť záver, že nepodaním riadneho opravného prostriedku sa žalobca zbavil účelného prostriedku nápravy a štát sa úplne zbavil zodpovednosti za výsledok trestného stíhania, a škodu, ktorá vznikla ako trovy obhajoby, ktoré si žalobca nezavinil.

22. Na posúdenie splnenia zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu sa použije všeobecná právna úprava podľa Občianskeho zákonníka. Predpokladom vyodenia zodpovednosti za škodu je v posudzovanom prípade existencia škody, nezákonné rozhodnutie a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Objektívna zodpovednosť štátu znamená, že štát zodpovedá za výsledok trestného stíhania. Žalobca preukázal, že si trestné stíhanie nezavinil, že mu vznikla škoda a príčinnú súvislosť medzi škodou (trovami obhajoby) a jeho trestným stíhaním, v ktorom trovy obhajoby vznikli.

23. Predmetom posúdenia sú trovy obhajoby, ako škoda, ktorá vznikla žalobcovi po začatí trestného konania, pretože právna úprava § 18 zák. č. 514/2003 Z. z. trovy konania spája („zahŕňa“) so škodou, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia.

24.1. V predošlom rozhodnutí odvolací súd urobil záver, že pokiaľ účastník nepodal riadny opravný prostriedok proti uzneseniu o vznesení obvinenia táto skutočnosť má význam pri posúdení hmotnoprávných podmienok nároku, ktorými je aj preukázanie príčinnej súvislosti medzi škodou, ktorá pozostáva z trov obhajoby v prípravnom konaní a nezákonným rozhodnutím, ktoré prokurátor nemal možnosť posúdiť, vzhľadom na nepodanie riadneho opravného prostriedku. Nepodanie sťažnosti nie je liberalizačný dôvod na strane žalovanej, ale nepreukázanie príčinnej súvislosti, ktorá dôkazná povinnosť zaťažuje žalobcu. Odvolací súd v predošlom rozhodnutí, ktoré bolo zrušené dovolacím súdom, teda považoval nepodanie sťažnosti za právne významnú skutkovú okolnosť, v dôsledku ktorej žalobcovi zamietol trovy obhajoby, ktoré mu vznikli do podania obžaloby, lebo žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a trovami obhajoby, ktoré vznikli do podania obžaloby na súde.

24.2. Odvolací súd prehodnotil záver uvedený v predošlom zrušenom rozhodnutí, pretože nepodanie riadneho opravného prostriedku neprerušuje príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodlivým následkom a súčasne žalobca ako škodu preukazoval trovy obhajoby v konaní, ktoré malo základ v nezákonnom rozhodnutí. Tým, že prokuratúra obžalobu podala, možno jej pričítať aj trovy obhajoby z prípravného konania.

24.3. Pokiaľ sú trovy obhajoby vzhľadom na výsledok trestného konania škodou, ktorá vznikla v dôsledku vydania nezákonného rozhodnutia, potom je nerozhodné, že prokurátor vzhľadom na nepodanie sťažnosti nemal možnosť nezákonné rozhodnutie zrušiť. Účelom podania riadneho opravného prostriedku je predchádzanie škode spojenej s nezákonným rozhodnutím. Zákon v § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. predpokladá aktivitu obvineného, ako osoby, ktorej škoda vznikla a aktivitu príslušného orgánu štátu, ktorý môže škodlivé následky zmierniť tým, že sťažnosti obvineného vyhovie. Dôsledky uvedené v § 6 ods. 2 nemožno vzťahovať na trovy obhajoby, ktoré vznikli ako následok celého trestného konania v ktorom platí prezumpcia neviny.

24.4. Ak v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia vznikla škoda, jej náhradu možno uplatniť iba ak neskorší výsledok trestného konania prezumuje záver o nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia. Pritom platí, že ak by prokurátor namiesto podania obžaloby zrušil nezákonné rozhodnutie, vylúčili by vznik ďalších trov. Poškodený by si náhradu škody titulom trov obhajoby v prípravnom konaní uplatnil proti inému orgánu štátu, ktorým je Ministerstvo vnútra.

25.1. Najvyšší súd zrušil predošlé rozhodnutie odvolacieho súdu na základe dovolania poškodeného žalobcu a v súlade s Čl. 16 ods. 3 CSP v ďalšom konaní nemôže byť pre žalobcu vydané nepriaznivejšie rozhodnutie.

25.2. Žalobca škodu pozostávajúcu z trov obhajoby preukázal. Príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a trovami obhajoby sa neprerušuje, preto nepodanie sťažnosti nemá vplyv na priznanie práva na náhradu škody pozostávajúcej z trov obhajoby. Rozhodujúca je objektívna zodpovednosť štátu.

Splnenie podmienky podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. sa pri trovách obhajoby neuplatní, pretože platí prezumpcia nevinu.

25.3. Ak by malo byť právo na trovy obhajoby viazané na podmienku podania sťažnosti (t. j. riadneho opravného prostriedku) dotknutého účastníka konania (obvineného), potom je vylúčené, aby mohla byť takáto škoda (trovy obhajoby) vôbec úspešne uplatnená voči zodpovednému subjektu. Vzhľadom na zásadu prezumpcie nevinu, ktorá vyplýva z Čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámený pod č. 209/1992 Zb.), zákonnosť trestného konania posudzuje príslušný orgán v každom štádiu trestného konania.

25.4. Podmienky pre náhradu škody nemajú odrádzať obvineného, aby v ktoromkoľvek štádiu trestného konania využil svoje právo na obhajobu. Účelnosť trov obhajoby (nie jednotlivých úkonov obhajoby) možno objektívne hodnotiť až výsledkom trestného konania. Nepodanie riadneho opravného prostriedku, teda nesplnenie procesnej podmienky, neprerušuje príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, za ktorú zákon pokladá aj trovy obhajoby v zmysle § 18 ods. 1, ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z.

25.5. Argumentácia straty nároku neuplatnením opravného prostriedku zamieňa príčinu a následok, lebo príčinou vzniku škody je nezákonné rozhodnutie a škoda nie je následkom neuplatnenia procesného prostriedku, ktorý mal poškodený k dispozícii. Možnosť podať riadny opravný prostriedok sa vzťahuje k určitému časovo ohraničenému úseku trestného konania.

25.6. Vzhľadom na uvedené nebol dôvod zamietnuť nárok z hľadiska dôvodov hodných osobitného zreteľa a prihliadnuť na to, že žalobca ako dotknutá osoba, ktorej bolo vznesené obvinenie, mal možnosť (aj bez obhajcu) podať sťažnosť a bez zistenia objektívnej prekážky sťažnosť nepodal.

26. Krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu čo do sumy 1.334,99 EUR spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 13. 08. 2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, lebo v tejto časti žalobca preukázal nárok na náhradu škody, pozostávajúcej z trov obhajoby.

27. Záverom odvolací súd dodáva, že žalovaná správne uviedla, že hoci žalobca za nezákonné rozhodnutie označil uznesenie o vznesení obvinenia, odvolací súd v posudzovanej veci považoval za rozhodujúce, že prokurátor podal obžalobu, čím zachoval nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia, ktorá bola konštatovaná v rozhodnutí súdu o oslobodení spod obžaloby. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia trestného stíhania je výsledok trestného konania, v ktorom bol žalobca spod obžaloby oslobodený a pre nepriznanie náhrady škody musia byť dané dôvody osobitného zreteľa. Argumentácia žalovanej nesmerovala k spochybneniu zodpovednosti štátu za výsledok trestného konania. Právna úprava v § 3 ods. 2 zák. 514/2003 Z. z. stanovuje imperatív nemožnosti zbavenia sa zodpovednosti za škodu, pokiaľ poškodený preukazuje škodu, ktorá mu bola spôsobená orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je až výsledok trestného konania, v ktorom bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Ak by zastavil trestné stíhanie prokurátor, potom by dôsledky nezákonného rozhodnutia nemohol znášať sám. Žalovaná mala povinnosť konať tak, aby z jej rozhodnutia škoda nevznikla. Za tejto situácie nesie prokuratúra za podanie obžaloby zodpovednosť z rovnakého dôvodu, akú možno vyvodiť z nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa. Predpokladom pasívnej legitímácie žalovanej nie je to, že prokurátor nemal možnosť nezákonné rozhodnutie vyšetrovateľa zrušiť, pretože obvinený nepodal riadny opravný prostriedok, ale právoplatné rozhodnutie súdu o oslobodení spod obžaloby, ktorým poškodený preukazuje nezákonnosť rozhodnutia, z ktorého mu škoda vznikla. Škoda uplatnená ako trovy obhajoby po podaní obžaloby je v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, na základe ktorého bola obžaloba podaná. Škoda spojená s rozhodnutím, vydaným pri výkone verejnej moci je preukázaná až oslobodzujúcim rozhodnutím súdu, preto nepodanie opravného prostriedku nemôže byť dôvodom oslobodenia sa žalovanej od zodpovednosti, ktorú podľa zákona má vzhľadom na výsledok trestného konania. Účelom zákona nie je prenášať prevenčnú povinnosť ani zodpovednosť na poškodeného, lebo prenesenie zodpovednosti by bolo v rozpore s princípom právneho štátu, ktorý je vyjadrený povinnosťou príslušných orgánov verejnej moci preukázať trestnoprávnu zodpovednosť a naopak, zodpovednosťou štátu za škodu, ak trestnoprávna zodpovednosť nebola preukázaná.

28. Žalobca zobral žalobu čiastočne späť čo do sumy 110,64 EUR, čo odôvodnil nesprávnym vyúčtovaním úkonov trov obhajoby. O čiastočnom zastavení konania čo do sumy 110,64 EUR (výrok I.) súd rozhodol podľa § 145 ods. 2 v spojení s § 370 CSP. Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení

späťvzatia. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

29. Výrok, ktorým krajský súd zmenil rozhodnutie o trovách na súde prvej inštancie je odôvodnený čiastočným úspechom každej strany v konaní v zmysle § 262 ods. 1, § 255 ods. 2 CSP. O trovách rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. K čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalobcu, ktorý reagoval na obranu žalovanej. Žalobca mal úspech v pomere 93 % a žalovaná 7 %. Po započítaní pomeru úspechu a neúspechu strán bol žalobca úspešnejší v pomere 86 % a tom rozsahu mu patrí náhrada trov konania na súde prvej inštancie (výrok III.). V takom istom pomere bol žalobca úspešnejší aj v odvolacom a dovolacom konaní, preto mu patrí pomerná náhrada odvolacích a dovolacích trov v rozsahu 86 %, (IV. výrok). Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. Rozhodnutie bol v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.